

Белая вежа

Ты з'яўляешся на світанні
Старадаўняй песняй сурмы
І склікаеш стагоддзяў здані, -
І ў здзіўленні прыходзім мы.
А за намі, над намі – згукі,
Посвіст стрэлаў і звон падкоў,
І зрастаюцца з цэглай рукі,
Зап'якаецца ў кладцы кроў.
Не здратуюць чужынцы межаў –
Між пушчанскіх сівых бароў
Узнялася да сонца вежа –
Краю роднага ваяром.
Прарастае з нябыту Слова
Недасяжнаю вышынёй
І набатам гудзе суро́ва
Над тваёй святой чысцінёй.
...Нам адведзены час кароткі, -
Чым пазначым мы гэты час?
Вочы ў вочы – з байніцаў продкі
Запытальна глядзяць на нас.
Прарастае з нябыту памяць –
І ў наструненай цішыні
Белай птушкай плыве над намі
Да тваёй святой чысціні.

Пракаповіч, М.

Белая вежа

Калі на зямлю апускаецца змрок
І час запаліцца малінавай зорцы,
Да Белае вежы,
пружынячы крок,
Прыходзяць начныя дзорцы.

Ці неба асвеціцца ззянем зарніц,
Ці возьмецца нанач мароз не на жарты,
Да раніцы будзе стаяць ля байніц
Граніцы нядрэмная варта.

У час развітальны
з тужою жураўлі
Над пушчай, над Белаю вежаю кружаць.
Аддана тут продкі службылі зямлі,
А сёння іх слава ёй служыць.

Дазорцы стаяць у сцішэлай начы,
Бясстрашна і думна глядзяць на дарогу.
А з'явіцца вораг – і зноў трубачы
Пратрубяць,
як колісь,
трывогу.

Нячутна,
нябачна,
пад сховай лясоў,
Па сонных далінах, па ціхіх азёрах
Да Белае вежы з глыбіняў вякоў
Прыходзяць начныя дазорцы.

Гардзей, В.

Белая вежа

Над вечнай страхою
пушчанскіх бароў
Стаіш ты,
гайдзеш аблокаў вясну.
І белае стволле тутэйшых бяроз
Табе аддае сваю ўсю белізну.
Бяроза каменная
краю майго,
Ці раз цябе вораг ішоў ачарніць.
І як ні паліў цябе

скрушны агонь,
А ты яшчэ болей бялела ў агні.
Ты так на чужынца глядзела
з-пад хмар,
Аж твар у таго палатнеў і бялеў.
Свяціла ты пушчы –
і вечнасць сама
У белым тваім паўставала святле.
Байніц тваіх позірк
лагодзіць зара,
Сцякае раса па каменным ствале.
І бачыцца выраю шлях
у мой край
Па белым тваім маяковым святле.

Аблокамі белымі коцяцца дні
За векам,
за думкай маёй наўздагон.
Ты – белая крэпасць маёй чысціні.
Бяроза каменная краю майго.

Камейша, К.

Балада Белай вежы

З зямлі паўстае і ўрастае ў зямлю,
Нібыта ў душу маю слова “люблю”.
Люблю летні вечар над вежай, як дым
Над комінам хаты, дзе я век чужым
Не буду, як дрэвы прад вежай чужымі
Ніколі не будуць, не згубяцца ў дыме
Пажару, бо вежа стаіць на зямлі,
Як стражнік, як помнік людзям, што жылі
І ў гэту зямлю адышлі, як святло,
Якое не знікла, з зямлі прарасло,
Як Белая вежа, як сонца над ёю,
Як слова “люблю” над душою маёю,

Каб мы не згубіліся ў пыле дарог,
Каб зналі, што ёсць Беларусь і ёсць Бог,
Як гэтая Белая вежа, як мы,
Як сэрцаў цяплынь у завейнасць зімы,
Як крык журавоў, што не хочуць ляцець
Ад нас на чужыну, як восені медзь
Не хоча знікаць у дарожнай гразі,
Дзе мы ўсе халопы, дзе мы ўсе князі,
І нашая кроў – не вада, не віно,
І неба над намі, бы ў вечнасць акно,
І Белая вежа, як Ноеў каўчэг,
Плыве праз дажджы, праз стагоддзі, праз снег...

Шніп, В.

Белая вежа

Замер я в притихшей веже,
Как в патроннике патрон,
Так, что даже слышу вешний
Перезвон зеленых крон.

Или отзвук рукопашный
Вдруг донесся до меня?..
Остывает в мирной башне
Кованых кольчуг броня.

Сумрачные закоулки
Света меч пронзил насквозь.
Я аукнул – эхом гулким
Семь веков отозвалось.

Слышится мне голос павших
В тесном крепостном кругу,
Павших, но не сдавших башни
В яростных боях врагу.

Испытующе мне в душу
Глянули бойниц глаза:
“Струшу я или не струшу.
Коль обрушится гроза?..”

Спринчан, Б.

Белая вежа (*урывак*)

О, колькі ліўняў над табой шумела,
Каб змыць цябе, стачыць імхом і цвіллю,
Каб і ні следу ў мураговым дзёрне,
А ты ў зямлю ўваходзіла глыбей.

О, колькі ніпадала бліскавіцаў,
Рвучы зялёным зуб’ем твае прошвы,
Ды цэгла ў бляску іх адно мацнела,
Скіпалася ў адзіным маналіце.

А колькі завірух тут завывала,
Каб скалануць, перакуліць, размесці,-
Драбнюткам пытлем снегу ля падножжа
Яны ў зыходзе чарнаты бялелі.

І толькі сонца ты страчала госцем.
І месяц ясны моўчкі падпірала,
І зоры навакол сябе збірала,
Зліваючыся з вечнасцю іх ціхай.

Цябе назвалі светла – Бelay вежай.
Ці не па той жа сонечнай прычыне,
З якой і край увесь – палі, лугі –
Назвалі ўсеабдымна Бelay Руссю?..

Маўчыш. І гэтае маўчанне мне як песня...
О, стань жа літарай – вялікай, загалоўнай –

Табой даўно навеянае песні,
Як выраям ты пуцяводнай стала.

Я зноў і зноў лячу, лячу к табе
Праз ліўні, навальніцы, завірухі –
Былыя і ўсе тыя, ад якіх
Цябе ўжо захінаць я абавязаны.

Лойка, А.

Белая вежа

Князь пільна дбаў пра непахіснасць межаў,
Каб менш было пакутных страт і згуб, -
На ўскрайку векавечнай Белавежы
Пры беразе узвёў каменны слуп.

Слуп гораду бяспеку гарантуе –
Як верная зарука ад зарук –
За вёрсты бачыць і за вёрсты чуе:
Чужак ідзе, або надзейны друг.

Гады над Белай вежай пракрылялі
У водблісках пранізлівых атак.
Моц непахісных сцен пакаштавалі
І бандзюган шалёны, і крыжак.

Якую б сцены ні пачулі мову,
Ды ведалі дакладна пераклад,-
Хто закранаў славянскія асновы, -
Разгойдвалі старанна свой набат.

Пранёшы годна гордасць вечнай славы.
Душой не можа Вежа пакрывіць.
На межах міралюбіцы-дзяржавы
Як сімвал міру белы слуп стаіць...

Лукиша, В.

Ах, попутчик мой, ветер свежий,
К Белой веже вновь пригласи,
Где с сумежью ржаные вежи
Ставит пахарь Белой Руси!

Вспамінаю, как в поле копны
И как поле ржаное, сплошь
С Белой вежи да из окопа
Отбивать у врагов пришлось.

Здесь поныне,
 чуть дрогнет воздух
От громов, что по тучам спят,
На могилах кресты и звёзды,
Как сигнальная медь звенят.

Что ж, попутчик мой, ветер свежий.
К Белой веже вновь пригласи,
Где с сумежью ржаные вежи
Ставит пахарь Белой Руси.

Цялічка, М.

У Белавежы

У шэрым і пякучым чабрацы,
Нібы ў тумане тонуць межы.
Я не бываў спрадвеку ў Камянцы
І не хадзіў ля Бelay вежы.

І шчасце выпала сягоння мне
Глядзець, ад сонца вочы плюшчыць,
І ад душы дзівіцца даўніне,
Што помнікам стаіць ля пушчы.

Без лат, у латах і брані,
Чые, чые тут ногі ні хадзілі?
Адсюль Радзіму бараніў
З дружынаю Васількавіч Уладзімір.

Ад вежы далей адступілі нетры,
Зубрам каб зберагчы спакой.
Шуміць, гуляе пушча з ветрам
На рэчках Белай і Лясной.

Жыві ж, красуй на радасць, асалоду
Зямлі, і сонца, і вясны,
Як гонар беларускага народа,
Выдатны помнік даўніны.

Астрэйка, А.

Белая вежа

Каля Вежы ласкаюць мне ногі
Травы пахкія і рамонкі.
Каля Вежы прысяду з дарогі
І смяцца не буду звонка.
Цішыня тут такая дзіўная
І ці ж можна яе парушыць...
А ты кажаш, што я наіўная,
Маладая, бы белая груша.
Чуе словы твае Вежа Белая
Непаўторная, мілая, смелая.
Я гляджу на зубчаты вянец
І шапчу: “Так люблю Камянец!”

Гарагляд, Н.

Белая вежа

Зямля ад ран старых яшчэ стагнала,
А вораг зноў і зноў мячом гразіў, -
І вежа на яго шляху ўстала

На ўзмежжы старажытнае Русі,
Над ёй не раз ў стагоддзях хмары віслі,
З трывогаю трубілі журавы,
А вежа ўсё стаяла непахісна –
Мяжы заходняй грозны вартавы.
Ты, вежа, не знімала ў бітвах, скрухах
Ні перад кім ні разу свой шалом,
Ні перад кім не біла ты чалом –
Была заўсёды непакорнай духам.
На ўскраі пушчы, ля Лясной-ракі,
Стаіш і сёння ты пад неба дахам,
Глядзіш спакойна ў далі з-пад рукі,
Дзе некалі расправяць, быццам птахі,
Для ўзлёту крылы новыя вякі.

Рудкоўскі, М.

Прыводзяць шляхі-дарогі
Да Бelay Вежы на ўзлессі!
Як да бацькавага парога
Іду да цябе, Палессе!
Сумую – мой лёс-гарэза
Выносіць на хвалях хуткіх
У чысты да слёз бярэзнік,
У царства алешын гнуткіх.
Бывала ў далонях люляла,
Тулілася цэлам гарачым,
Рамонкам заўсёды ўяўляла
Цябе ў летуценнях дзіцячых!
І бегла, дзе жыта радзіла,
Збожжа насіла ў вядзерцы,
Іду да цябе, радзіма.
З матчынай песняю ў сэрцы!

Баравікова, Р.

Камянецкая вежа

Ладдзя не распачы,
а годнасці і сілы,
спрадвеку бараніла ты сыноў
Айчыны, ажыўляла зноў і зноў
ваярскі дух. Ні ў кога не прасіла
ты літасці. Таму мы праз вякі
у велічы тваёй свой сімвал бачым.
Мы ёсць, бо ёсць гісторыя,
іначай
не нацыяй былі б мы,
а нікім.

Лайкоў, Я.

Белая вежа

Белая вежа стоіт
на высоком холме
Силою мужества древних
и мудрых славян.
Там, где закаты горели,
пылали в огне,
Стрел отражала в жестоком
бою ураган.
Сколько атак и набегов
отбила она?
Не сосчитать, и не нужно,
пожалуй, тут слов.
Выпила горькую чашу
до самого дна:
Все повидала за много
минувших веков.
Рыцари, шведы, татары,
поляки, мусьё –
Тяжким копытом топтавшие
наши поля.

Сколько же ратников
 приняла в ложе свое
С горечью милая наша,
 родная земля?
И, устояв под напором
 борьбы и огней,
Монументально, как правда
 святая, чиста,
Белая вежа шагнула в пору
 наших дней –
Древнего зодчества сила,
 краса, простота.
Непобедима стоит
 над рекою Лесной.
С думой высокой
 склоняюсь
перед ней на челе
За то, что она
 берегла
мирный сон и покой
На кровью политой,
 родной
нашей, милой земле.
А над Лесною летят
 и летят журавли.
Это о том говорит
 молодая весна,
Чтоб мы землю свою
 от врагов берегли
И навсегда чтобы
 в прошлом
осталась война.

Попова, Н.

Ты з'яўляешся на світанні
З цемры, быццам з глыбінь вякоў.
І блукаюць ля сцен, як здані,
Посвіст стрэлаў і звон падкоў.
Білі золатам і жалезам,
Чорны дым засцілаў зару, -
Ты стаяла, Белая вежа,
Прыкрываючы Белую Русь...
Над табой карона з промняў –
Аж адвесці нельга вачэй!
Адчуваю, як мужнасць продкаў
Цёплай хваляй у сэрца цячэ.

Пракаповіч, М.

Башня «Белая вежа»

На простор, из лесов вытекая,
Возле Каменца речка бежит,
А над речкой, в воде отражаясь,
Башня «Белая вежа» стоит.

Днем ли светлым, порою ли ранней,
Или лунною ночью, она,
Где ни станешь, откуда ни глянешь –
Одинаково глазу видна.

Дней минувших безмолвный свидетель,
Верный сторож родных рубежей.
Целый ряд пережитых столетий
Пролетел незаметно над ней.

Все вокруг проходило, менялось,
Люди, нравы людей, времена,
И лишь только всегда оставалась
Неизменною башня одна.

И не раз любопытный прохожий
Вероятно, подумал о том:
«Ты могла бы и все же не можешь
Рассказать о себе, о былом.

Рассказать нам, чьи зоркие очи
Наблюдали не раз из бойниц,
Как враги нарушали средь ночи
Нерушимость священных границ.

Как заслышав из башни сигналы.
Поднимались рати бойцов...
Как ты землю свою охраняла
От нашествия злобных врагов.

Пусть то время ушло безвозвратно,
Но ты мощь нашу славимь века,
И всем тем, чем ты была когда-то,
Сердцу нашему ты дорога.

Древний памятник, множество будишь
Разных мыслей ты видом своим.
Спят давно под землёю те люди,
Что здесь стены твои возвели.

Имена их тебе лишь известны,
Быт их тьмою былого сокрыт,
Но они потрудились честно,
Труд их много столетий стоит.

Не забвенья те люди достойны,
Нужно б больше о них говорить,
Ведь ни время, ни грозы, ни войны
Не могли этих стен сокрушить.

Видно крепко их так защищали
Белоруссии славной сыны,
Что они нам на память остались,
Как наследство седой старины.

Чернулич, Т.

Паклон

*Камянецкая вежа крыху нахілілася, але гэта ёй не страшна...
са слоў экскурсавода*

Пахілілася вежа,
застыла
ў вечным паклоне
шматпакутнай зямлі нескаронай.
суровыя продкі
з байніц зашклёных
узіраюцца пільна
ў вочы нашчадкаў.
Цішыня над зубцамі.
На сценах – імёны.
(Толькі не тых,
чыю памяць
зямля ў сваіх нетрах хавае.)
О як лёгка
паддацца спакусе
за імгненне
застацца ў вечнасці,
варта толькі
аўтограф пакінуць
на цэгле...
Пахілілася вежа –
не страшна.
(Разрастаюцца шчыліны ў сценах...)
А продкі
з байніц зашклёных
пільней і суровей
узіраюцца ў вочы нашчадкаў.

Сахарчук, В.

БЕЛАЯ ВЕЖА

Калі туман хавае да зары
Сцяжынку, што вядзе ў лес
і цягнецца халодным па кары,
Старыя кажуць: „Продак уваскрэс!“

Сярод вільготнай гэтай цішыні
Пачуецца зноў грукат капытоў,
Успыхнуць у полі стылыя агні
Урыўкамі даўно забытых сноў.

І дзе раней дуб волатам стаяў,
Паявцяца абрысы моцных сцен.
У тумане, паміж пажухлых траў,
Не патрабуе помніць узамен.

Застогне цяжка пад канямі мост,
Пачнецца сеча з крыкамі ўначы.
Не пройдзе вораг цераз гэты пост
Начная птушка цяжка пракрычыць.

А з першым промнем усё прападзе,
Ні гука, ні замшэлых камянеў.
Як вір глыбокі, цемрай у вадзе,
Схавае назаўжды абрыўкі сноў.

Ніхто і не паверыць тут, але ж,
Калі туман пральецца малаком,
Убачыш сам абрысы белых веж
І мост, і продка вечнага з канём...

Брандт С.

Блокнот

Ты в шикарной обложке
Дал блокнот, как подарок,
С буйволиною кожей
Переплёт крепок, яркок.

Так изящно изделие –
Натуральная кожа...
На красивое пенье
Почему-то похоже...

На обложке есть вставка,
Тоном чуть посветлее,
Символ «Гродно» – заставка,
Ещё дата белеет.

В нём расставлены точки –
Силуэт лёгкий замка,
И взяты все листочки
В золотистую рамку.

Замки – Несвижский, Лидский,
Каменецкая башня,
Страж Любчанский и Мирский,
Есть страниц чистых «пашня»...

Мягкой, тонкою козьей
Оплетён он по канту,
В мыслях сразу возникло
Почему-то «бельканто»...

Ты сказал мне при этом:
«Может, нотные знаки?
Пусть прекрасным сонетом
Весь блокнот обозначат...»

Пошутил ты неважно –
Нот, конечно, не знаю,
Но листков чистых «пашню»
Я стихом "засеваю".

Я пишу в нём не ноты,
А стихов новых строки.
Продолженье работы –
Панорамой широкой.

Циркунова, Т.

Белая Вежа

Ты мэтою была ў барацьбе,
Твой статут – цвёрдыня, незалежнасць,
Зноў лячу ў думках да цябе,
Беларуская Белая Вежа.

Беласнежнае крыльле бусла
Гладзіць цэглаў бланкову* мярэжу,
Ты заўсёды прыгожай была,
Беларуская Белая Вежа.

На пагорку як пані стаіш,
Абдымае цябе ветрык свежы,
Ён пяс. Ты чамусьці маўчыш,
Беларуская Белая Вежа.

Вялізарна, як сто павярхоў,
(Быццам той хмарачос, як належыць),
Стой магутнай мільёны вякоў,
Беларуская Белая Вежа!

Кабанова-Рожко, С.

Белая Вежа

Там, где мирные пашни,
на краю городском
молча высится башня,
окруженная рвом.
Солнце летнее светит,
снег из тучи летит.
Лишь она семь столетий
неподвижно стоит
возле близкой границы,
у текущей реки.
В этих старых бойницах
вы стояли, стрелки.
Нет, они не пустые:
как столетья назад,
очи древней России
из проемов глядят.
Башня Белая Вежа,
словно башни Кремля:
очертания те же,
та же наша земля.
Ты стоишь на границе,
высока и стара,

красных башен столицы
боевая сестра.
Меж тобою и ними
зыбкий высится мост,
золотистый и синий,
из тумана и звезд.

Смеляков, Я.

Белавежская старана Камянец

Вежы Белай зубчаты вянец –
Камянец ты мой, Камянец,
Нашых продкаў зямлі вартавы.
Скарб паданняў, легенд векавых.

Да Лясной на ўсе берагі
Выбягаюць стагі і стагі.
Нібы віцязі княжых дружин
У шаломах стаяць, як адзін...

Камянец ты мой, Камянец,
Я схадзіў з канца ў канец
Твае вулкі яшчэ ўсе тады.
Калі быў зусім маладым.

Многа год праляцела з тых пор:
Касманаўты ўзляталі да зор.
Каласілі жыты ў палях. –
Расквітнела айчына мая.

Рос і горад мой Камянец:
Вежы Белай зубчаты вянец
У вокны школы прасторнай глядзіць.
Дзе дзяцей смех вясёлы звініць.

Я па вуліцах светлых іду.
А машыны гудуць і гудуць
І чуваць: лісце падае з дрэў
У скверы тым, дзе я сустрэў...

Камянец ты мой, Камянец
Тваім песням звінец і звінец.

Дзенісюк І.

Белая вежа

Башня над разливом пашни,
Вписанная в окоем,
Нравится мне слово башня:
Что-то от набата в нем.
От набата и от стражи,
От костра, что как янтарь...
На Руси костром не зря же
Башню называли встарь.

Всё же ближе слово вежа –
Слило навсегда оно
Беловежской пуши свежесть
С древней крепостью в одно,
Замер я в притихшей веже,
Как в патроннике патрон,
Так, что даже слышу вешний
Перезвон зелёных крон.
Или отзвук рукопашной
Вдруг донёсся до меня?
Остывает в мирной башне
Кованых кольчуг броня.
Сумрачные закоулки
Света мечь пронзил насквозь.
Я аукнул – эхом гулким
Семь веков отозвалось.
Слышится мне голос павших
В тесном крепостном кругу,
Павших, но не сдавших башни
В яростных боях врагу.
Испытующие мне в душу
Глянули бойниц глаза:
“Струшу я или не струшу,
Коль обрушится гроза?...”

Спринчан, Б.

Белая вежа

Параслі ўжо быллём
Старадаўнія межы...
Толькі казка живе
У народзе пра Вежу.
Быццам крылы гусей,
Белую.
Быццам сэрцы людзей,
Смелую.
На гару ўзнімуся,
У казку ўвайду.
Даўніх-даўніх часін
Я сляды тут знайду.
Быццам вочы князёў,

Упартыя.
Людской памяці
Вартыя,
Вежа Белая,
Вежа цэлая,
Пра цябе живе
Казка смелая.

Гарагляд, Н.

Я прописана сердцем

Я прописана сердцем в этом городе древнем,
Где зелёные пущи свои песни поют,
Где восьмое столетье Вежа Белая дремлет,
Где домов новостройки сегодня встают.

Здесь счастливое детство моё отзвинуло,
И об этом священную память храня,
Вместе с городом этим росла и выросла
Беспокойная, лёгкая юность моя.

Как же мне не любить эту землю святую,
Где на каждой версте обелиски стоят.
И, колени склонив, я как братьев целую
Каждый холмик над прахом погибших солдат.

Чопчиц, М.

Каменецкий вальс

Белая Вежа древней Руси
Памятью дышит седою,
Сколько в ней силы и красы
Ну, как не гордиться такою?

Припев:

Белая Вежа, зубчатый венец,
Танцует с тобою весь Каменец.

Едут туристы в наши края,
Песни весёлые льются.
Милый мой край – гордость моя,

Счастье моё – Беловежская пуца.

Припев:

Белая Вежа, зубчатый венец,
Танцует с тобою весь Каменец

Грицук, В.

Каменец

Между Беловежьем и Прибужьем
Пораскинув пояса дорог,
Дышит добротою
И радушьем
Каменец –
Старинный городок.
Воздух его пахнет лугом,
Пашней...
Новые дома возводят там.
Плавает, как белый лебедь,
Башня
В розовой дымке по утрам.
Едут на автобусах туристы,
дети возле школ
Шумят гурьбой...
Солнечный,
Опрятный, чистый-чистый,
Радует он улицей любой.

Ах, как ветерок в нём
Нежно веет,
Ласточка, снуя, весной звенит!
Нету там пока дворцов,
Музеев –
Он людьми, трудом их знаменит.
Счастье, счастье –
Их, шагая, встретить
Каменец... Для нас моложе
Всех.
Трудно, глядя на него,
Поверить,
Что восьмой уже им
Начат век.

Кускевич, И.

Каменец

Тихо вечер ложится
Над рекою Лесной.
Что сейчас тебе снится,
Город детства родной?
Может Белая вежа,
Может серая мгла,
Что в военные годы
Над тобою легла.
Может тихие улицы,
Может свет фонарей,

Что над площадью льётся
Среди тёмных ночей.
Тихо вечер ложится
Над рекою Лесной,
Что сейчас тебе снится,
Каменец мой родной.

Юзефович, В.

Маленький городок

Если бы здесь я не выросла,
Никогда б не узнала я,
Что так можно любить тебя
Дорогая провинция.
Город с жизнью размеренной,
С башней, славой оваянной.
С древней церковью белою
Там, где родилась я.
Этот маленький городок
В стороне от больших дорог
Где знакомые и друзья,
Навсегда полюбила я.
В этом маленьком городке,
Что стоит на Лесной реке.
Даже если пройдут года,
Будет сердце моё всегда
Вечерами грустными
Город в сад превращается.
Под деревьями летними
Парни в подруг влюбляются.
Слышат старые здания
В вечных чувствах признания.
Как везде в этом городе
Жизнью правит любовь.

Сухомлин, С.

Белая вежа

Она стройна,
С бойницами пустыми
Стоит, напоминая
 о былом
Здесь даже камни
Сделались седыми,
Покрытые лишайником
 и мхом.
Не просто башня –
Вежа эта – крепость.
Здесь кривичи
Отстаивали честь.
Поведай мне,
Былин бессмертный эпос,
Какие битвы
Прогремли здесь?!
От стен её отскакивали
 Стрелы,
Ломались копья о её бока.
Громадным дивом,
Рукотворным белым,
Глядит она, высокая,
 В века.
А рядом в дали
Волны мчит Лесная,
И видно Белой Веже
 Всё кругом...
Здесь солнце восходящее,
 Блистая,
Нередко красным кажется
 Щитом.

Кускевич, И.

Праз вякі

Ля школы –
Помнік нашых дзён
Глядзіць у сіняву.

І чалавек
Не пройдзе – ён
Схіляе галаву.
Тут пахаваны змагары.
Яны за горад мой
Пралілі кроў каля гары
На беразе Лясной.
А побач Вежа
З вышыні
Іх сцеражэ спакой.
Разносяць голас даўніны
Вятры над стараной.
Прайшоў са сцягам
Праз агонь
Піўненка да ракі,
І імем вуліца яго
Перажыве вякі.

Яфімовіч, У.

Маё Белавежжа

Як прыгожа,
Люба ў старане:
Белавежжа
Радасць дарыць мне.
Усё болей
Родзіць хлеб зямля.
Слаўным краем
Ганаруся я.
Ведаюць усюды
Камянец,
Не мяняе
Вежа свой вянец.
Яна ў летапісах вякоў
Зберагае
Памяць землякоў.
З мовай матчынай
Усёй душой
Выбраў шлях жыццёвы –

Верны, свой.
Я прайшоў
Цярністых шмат дарог.
Перашкоды
Музай перамог.

Яфімовіч, У.

Камянец

Мой старажытны
гарадок
Увесь памаладзеў.
Мой верш у яркі твой вянок,
Радкі ў ім –
пра людзей.
Бясконца слаўлю я былых
Салдат-франтавікоў.
І залатыя рукі іх
Жыцця будаўнікоў.
Да Белай вежы падыду,
Ёй у вочы зазірну.
І ў прыгажосці іх
знайду
Стагоддзяў старыну.
Заўжды захоўвае спакой
Яна для землякоў.
І непрыступнаю сцяной
Была для чужакоў,
А попач помнік
нашых дзён
Глядзіць у сіняву.
І чалавек не пройдзе. Ён
Схіляе галаву.
Тут пахаваны змагары.
Што за пасёлак мой
Пралілі кроў каля гары
На беразе Лясной.
Прайшоў са сцягам
скрозь агонь
Піўненка да ракі.
І з імем вуліца яго

Перажыве вякі.
Мы ганарымся земляком
Вірко, што дзот закрыў.
Каб выйграць вельмі
важны бой —
Для часці ўсёй прарыў,
Нямала жыццяў аддало
Барацьбітоў такіх.
І сэння горад і сяло
Імёны помняць іх.

Яфімовіч, У.

Камянецкі вальс

Камянец ты мой, Камянец,
Белай вежы зубчаты
вянец.
Спеў лагодны ракі Лясной —
Назаўжды тут прыстанак
мой.
У абдымках рабінавых вуліц.
Россып кветак да кожнай
туліцца.
Гмах будоўляў да неба
імкнецца —
У свеце гэта Радзімай
завецца.
Па зямельцы цёплай далоні
Да святыняў ідзём
з паклонам.
Дарагой цаной даўся
дзень шчасця —
Не кароткая памяць
у нашчадкаў.
І світанкавы, і вечаровы
Хараством сваім
зачароўваеш.
Камянец любы мой,
Камянец.
Белай вежы зубчаты вянец.

Гарагляд, Н.

У Камянцы

У Камянцы над камяніцай
Дух вечнасці сівой лунае,
І небу хочацца маліцца,
Якое вежа падпірае.
Рака падковай абдымае
Вялікі востраў самабытны.
А побач з горадам гуляюць
Зубры ў пушчы старажытнай.
А ў галаве ад думак цесна –
Тут продкаў постаці блукаюць.
Як быццам у місіі пачэснай
Каменным сценам памагаюць.
Прайшлі віхурамі крутымі
Стагоддзі над пушчанскім краем,
І толькі сведкамі нямымі
Муры на горад пазіраюць.
Іду па шэрай брукаванцы,
Забыты сэнс жыцця шукаю.
Гісторыю, нібы каханку,
На камяніцы жду-чакаю.

Семяняка, В.

Сыну Белай Вежы

Жывеш ля яе
І шторанне спакойна мінаеш,
А потым пад вечар
Мінеш і амаль не зірнеш.
Ты кожны камень у падмурку
даўно ужо знаеш.
Ты з ёю узрос,
Пад яе абаронай жывеш.

Яна, як грамнічная свечка,
Цябе абароніць,
Яна нібы кубак з гарачым
Нябесным віном,

Яна, быццам звон, аб бядзе
Папярэдзіць, зазвоніць,
Глядзіць у душу праз стагоддзі
Байніцай-акном.

Ты – горды нашчадак
Адважных, нязломленых вояў.
Ты помні пра гэта,
Будзь горды і варты заўжды.
Не латы і меч,
А другая, мацнейшая зброя
Даецца табе –
Дабрыня і святло на гады.

- Па дарозе дамоў
Зазірні да яе на хвіліну,
Дакраніся рукой
І паслухай, што кажа яна.
- Я цябе зберагу,
Не прадам, не аддам, не пакіну...
Ты адчуеш тады,
Што ў словах тых праўда адна.
 - Я ўдзячны табе, - адкажы, -
Я табой ганаруся.
Выбачай, што даўно
Не прыходзіў, не быў ля цябе.
Хутка ноч. Я нічога,
Павер, пры табе не баюся,
Заступаеш на варту.
Хай Бог зберагае цябе.

Нарэйка, Н.

Белая Вежа

Прыехаў неяк я ў горад Камянец,
А апынуўся ў Сярэднявеччы.
Па вуліцах яго з канца ў канец
Ішоў натоўп, як некалі на вечы.
Раскошны, у розных колерах кірмаш

Гайдаўся хваляй і гудзеў, як вулей,
Ваўчком круціўся скамарох з хадуляй,
У сотні дэцыбел грымеў бравурны марш.

Прыемнай нечаканасцю было сустрэць
У даспехах рыцара ды з дамай сэрца.
Яе можна так здалец не састарэць
За сем стагоддзяў, як яны і герцаг?
І слых прыемна лашчыць гук цымбал,
Шарманкі, флейты і валынкi,
Нябесным голасам пяюць дзяўчынкі.
Напэўна, гэта шляхта ладзіць балъ.

А побач з Бelay вежай – гарадок,
Што, як у казцы, вырас сярод ночы.
Палаткі востраверхія стаяць у радок.
За імі - грозны замак бачаць вочы.
Ля замка ў разгары рыцарскі турнір,
Дзе адбылося многа паядынкаў
І смелых па-сапраўднаму ўчынкаў,
І кожны, што не рыцар, то кумір.

Б’е барабан, я чую крыкі, шум,
І “крыжакі” жалезнаю лавінай
Пайшлі на замак, кінулісь на штурм,
Але тут стрэлі іх мячы “літвінаў”.
І “вораг” разгубіўся, як пад сякерай гусь,
Так баранілі калісь свае вежы
Літвіны – абаронцы Бelay вежы.
За што ім шчыра ўдзячна Беларусь.

Кацэвіч, С.

Дажынкі

Апошні заезд на палетку
Камбайнам на хлебным жніве.
Дажынкам паставілі “кветку”
У нашым прыгожым сяле.
І свята гучала да ночы.
Святочны настрой у людзей.
Свяціліся радасцю вочы –
Збылася надзея надзей:
- Хлеб урадзіў! Дзякуй Богу!
І кругам пайшоў каравай.
І песня гучала шчэ доўга,
Тут славячы поле і край,
І любую нашу зямлю,
Жылося каб людзям бясконца
З вялікага слова – Люблю.
І з песняй, надзеяй і з хлебам,
З радасцю, з Богам у душы.
Каб бусел, заручаны з небам,
Над цёплай зямлёю кружыў.
Ад радасці беглі слязінкі,
Шчасцем напоўнены дні.
Жнівень праводзіў Дажынкі,
І лета спявала з людзьмі.
Заўтра яму ў дарогу –
У вырай яно паляціць.
Век свой жывём мы пад Богам.
І будзем з ім, родныя, жыць!
Дай Божа нябёс нам без хмурынкі.
Жыццё хай паволі цячэ.
І будуць у нас зноў Дажынкі,
І лета, і святы яшчэ.

Рыхтаваліся да свята
Нашы хлебаробы.
Урадзіўся хлеб багаты,
Адным словам – добры!
Выпаў лёс на гэты раз
Каменцу на свята.
Надышоў Дажынак час –
Весяліся, хата!
Госці з’ехаліся тут,
У Камянец святочны.
Загудзеў палескі кут,
Весяліцца кожны.
Ходзіць кругам каравай
Пад акорд музычны.
Кожны госць – танцуй, спявай,
Блізкі ці сталічны!
Віншаванні, песні, жарт,
Гульні і забавы:
Усё да свята акурат,
У час пашаны, славы.
Усе родныя ў нас
На дажынках нашых.
І ідзе святочны час,
Жніўны сцяг узняўшы.

Глушко, С.

Камянецкі напрамак

Белавежская пушча і Белая вежа,
Камянецкі напрамак – сюды вядзе след.
Тут чакаюць гасцей нават з-за межаў.
Нашы мясціны ўвайшлі ў новы век.
Дзесяць тысяч гасцей Камянец запрашае
Пакланіцца пушчанскім стогадовым дубам,
Заўжды хлебам-соллю людзей сустракае,
Слава і гонар – палешукам!
Белая вежа! Яе экспанаты
Заўсёды цікавы ўдзячным гасцям.
Кусочак зямлі, дзе палеглі салдаты,
Святыя мясціны – для сэрца бальзам.
Тут сонца глядзіць з-пад нябёсаў усмешна,
Усеяны кветкамі наш Камянец,
Ацэнена праца людская належна,
З каласковага жыта сплялі мы вянец.
Ганарыся, наш горад, Белаю вежай,
Людзьмі, што ствараюць цудоўны наш рай,
Беражы родны край і сяброў, што за межамі,
І з павагай, любоўю гасцей сустракай.

Грыгаровіч, Я.

Есть в Беларуси, сердцу милой,
Уютный, тихий островок,
Что не найти на свете краше.
Наш Каменец, наш городок...
Для всех родной, один любимый,
Второго нет и не сыскать.
Он обожаем всеми нами.
И по-другому не бывать.
Опрятный, чистый, весь домашний
В разлёте улиц он своих.
Наш Каменец. Ну что тут скажешь?
Здесь много близких и родных,

Здесь храм стоит, прекрасный, белый,
Собою небо подперев.
Под золочёными крестами
Рождает благостный напев.
В веках над городом на страже
Взметнулась башня, глядя ввысь.
Как исполин, стоит громадой,
Сурово смотрит сверху вниз.
То есть наш град у Беловежья,
Здесь мы рождаемся, живём,
Приняв и сердцем, и душою,
Его мы Родиной зовём.

Дорохов, Ю.

Ой, ты радасць мая адвечная —
Камянецкая старана!
Бачу слынную Белую Вежу я,
Так далёка відна яна!

Мне яна падаецца відушчаю.
Мкнуцца словы з грудзей:
добры дзень!
І насустрач з дрымучае
пушчы мне
Роднай песняй Лясная ідзе.

Пушча — высокі сабор,
Пушча — змястоўная кніга,
Дух твой бяру я з сабой,
Спёка, мароз ці адліга.

Твой самавіты спакой
Радуге сэрца спрадвеку,
Ён пасля ласкі людскай —
Першы дарадца і лекар.

Жуковіч В.

У Белавежы

У шэрым і пякучым чабрацы,
Нібы ў тумане, тонуць межы.
Я не бываў спрадвеку ў Камянцы
І не хадзіў ля Белай вежы.

І шчасце выпала сягоння мне
Глядзець, ад сонца вочы плюшчыць,
І ад душы дзівіцца даўніне,
Што помнікам стаіць ля пушчы.

Без лат, у латах і брані,
Чые, чые тут ногі не хадзілі?
Адсюль Радзіму бараніў
З дружынаю Васількавіч Уладзімір.

Ад вежы далей адступілі нетры,
Зубрам каб зберагчы спакой.
Шуміць, гуляе пушча з ветрам
На рэчцы Белай і Лясной.

Жыві ж, красуй на радасць, асалоду
Зямлі, і сонца, і вясны,
Як гонар беларускага народа,
Выдатны помнік даўніны.

Астрэйка, А.

Белая вежа

Замер я в притихшей веже,
Как в патроннике патрон,
Так, что даже слышу вешний
Перезвон зелёных крон.
Или отзвук рукопашный,
Вдруг донёсся до меня?...
Остывает в мирной башне
Кованых кольчуг броня.
Сумрачные закоулки
Света мечь пронзил насквозь.

Я аукнул – эхом гулким
Семь веков отозвалась.
Слышится мне голос павших
В тесном крепостном кругу,
Павших, но не сдавших башни
В яростных боях врагу.
Испытующе мне в душу
Глянули бойниц глаза:
«Струшу я или не струшу,
Коль обрушится гроза?..

Спрынча, Б.

Галубовую мрою наіўнасці
Не патрэбна здалёку вяртаць,
Покуль сыплюцца зоркі жніўня
Белай вежы ў цагляны рукаў,
Покуль песціцца рэчка Лясная
Пад паглядам каханых вачэй.
Скупа злічана часам, знаю,
Шчасце нашых дзён і начэй.
Шлях на двое падзеліць бязмежжа,
Слепа звузіць жыцця берагі,
Дзе не буду нікому належыць,
Ні сабе, ні табе, ні другім...

Дудзюк, З.

Белая вежа

Средь полей и лесов
У речных берегов
Вознеслась Белая вежа!
 Как много врагов
 Шли из дальних краёв
 К тебе, Белая вежа!
Крестоносцы дрались,
И литовцы рвались
К тебе, Белая вежа.

Но ты, как всегда
Бесконечно горда,
Тверда, Белая вежа.
И семь уж веков
У тех берегов
Стоишь, Белая вежа.
Маяк красоты
Будешь вечная ты
Для нас, Белая вежа!

Тур, Н.

Белая Вежа

Узнікла патрэба –
І дойдзід Алекса
Узнёс цябе ў неба
Над рэчкай бліз лесу.

Як знак непакоры
Стагоддзе якое
Ты памяць азорыш
Храбрасцю бою.

Не раз цябе войны
Смалілі заўзята,
Ды водбліск чырвоны
Захоўвала свята.

Ноч ціха тварыла
Маланак зіхоту,
Агнём апаліла
Тваю тэракоту.

Скруціла ты беды:
І склалі тут косці
Тэўтоны і шведы –
Нязваныя госці.

Татарскай абложы
Гік ярасны згіне.
Ты – гонар наш гожа
І духу цвярдэня.

Ты – кніга паданняў
Пра вояў-пагодкаў.
Святое пісанне
Жыцця мужных продкаў.

Хай будуць скрыжалі
Як лёс чалавечы,
Каб тут не блукалі
Нашчадкі ў цямрэчы.

Світанак, як ніва
З пшаніцаю спелай.
І люд гаманліва
Заве цябе Белай.

Спрынчан, Б.

Вечар у Белавежжы

Травы туляцца да глебы,
Вільгаць цягне ад ракі.
Вечар у чорны бархат неба
Зорак жоўтых б'е цвікі.
Крочыць ён таропкім крокам.
З цемры цяжкім малатком
Трах – зламаўся цвік, - і зорка
Чэрціць бездань вугальком.
Аплаўляючысь, як восак,
Мчыць асколачак ліхі.
Дрэмле човен, уткнуўшысь носам
У шапяткія трыснягі.
А апоўначы, бы вокунь,
Паласаты, трапяткі,
Шчэ нясмела, неяк бокам,
Месяц выпаўзе з ракі.
Атрасецца над вадою
Рэчкі нашае Лясной,
Не парушыўшы спакою,
З цемрай кінецца ў бой.
А пакуль што ў сузор'і
Вечар б'е свае цвікі.
І бягуць дарогай хвоі,
Каб напіцца, да ракі.
Шчэ вісіць над Белавежжам
Вечаровай цемры лёд,
Ды, здаецца часам, Вежа
У неба рынецца, у палёт.

Шлык А.